

ÁTLÉNYEGÜLÉS

Kortárs szakrális tér Vácott

HOGY VAJON PANNONHALMA PÉLDÁJA SEGÍTETTE A VÁCI ALSÓVÁROSI TEMETŐ RAVATALOZÓJÁNAK BELSŐÉPÍTÉSZETI ÜGYÉT, NEM TUDJUK, MINDENESETRE A VÁCI EGYHÁZMEGYE DÖNTÉSHOZÓINAK NYITOTTSÁGÁRÓL VALL, HOGY MEGVALÓSULHATOTT KISS ZSOMBOR KRISZTIÁN KOMPLEX TERVE TÉRREL, GRAFIKÁVAL, BÚTORZATTAL.

A mikor 2006-ban Maxim Velčovský és Jakub Berdych (Qubus Studio) előálltak a Szent Bertalan templom központi terének bebútorozásával, a fotókat látva sokan botrányt kiáltottak. Csehország keleti kisvárosa, Chodovice nevét rövid időn belül sokan megjegyezték: itt áll az a katolikus templom, amelyben nagyvilági kristálycsillárok alatt hófehér, háttámláján apró kereszttekkel perforált Panton-székekben ülve hallgatható a napi mise. Tekinthesz ez üres vagy ügyes látványosságnak, de akár kulturális alapvetésnek is, avagy: blaszfémiával ér fel valóban, ha a magazinok sztárbútorát „beültetjük” egy megszentelt térbe, vagy a többség számára az eltérő korok efféle ütköztetése egyszerűen zavaró? Számomra a Qubus tervezőinek eljárása valamiért azt a kérdést hívta elő, hogy vajon miért tűnnek időnként esetlennek és szinte mindig abbamaradtnak a kortárs szakrális terek? Sokszor hiányzik a jól átgondolt befejező design, ami a tér minden szegletében tetten érhető, esztétikai teljességet nyújt, nem zavarja, sőt, emeli a transzcendens élményt. Kiss Zsombor Krisztián a váci ravatalozó összetett belsőépítészeti átalakításával példát mutat arra, hogy ez a teljesség valóra váltható. Ha a műfaj felől tekintünk a váci belső tér jellegére, mindenképpen meg kell említenünk az alkotónak a Maglódai római katolikus templom számára 2012-ben tervezett, nimbusz jellegű, kifejezetten minimalista függeszték és fali lámpa terveit, mivel a velük létrehozott szakrális formanyelv artikuláltan a váci térben szólal meg. A keresztényi hitben egy ravatalozó az ember földi útjának utolsó helyszíne és az ismeretlenbe való átlépés kapuja. Ennek megfelelően a váci belsőépítészeti terv a kereszténység gyökereihez visszanyúlva az „ÚT” és az „Átlényegülés/Átlépés” jelentőségére fókuszál.

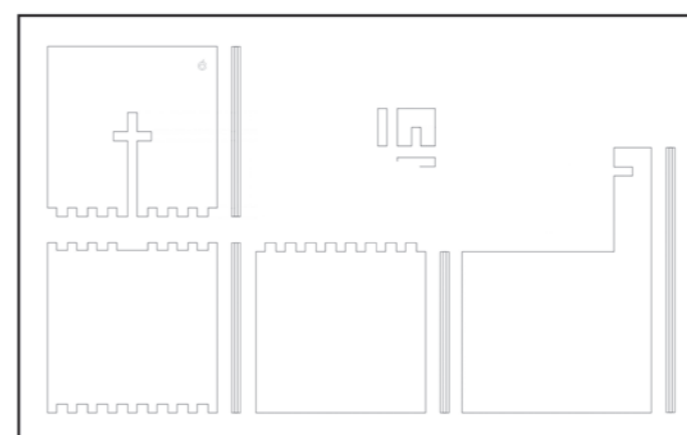
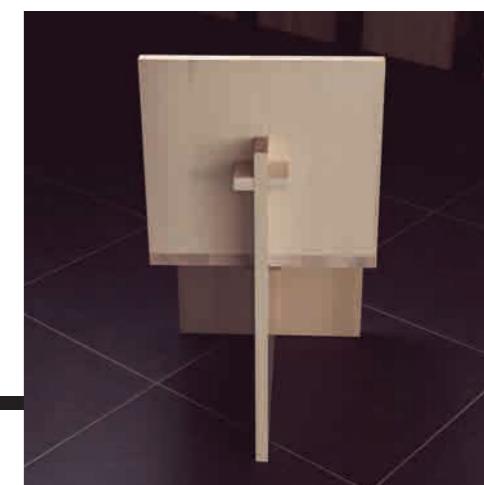
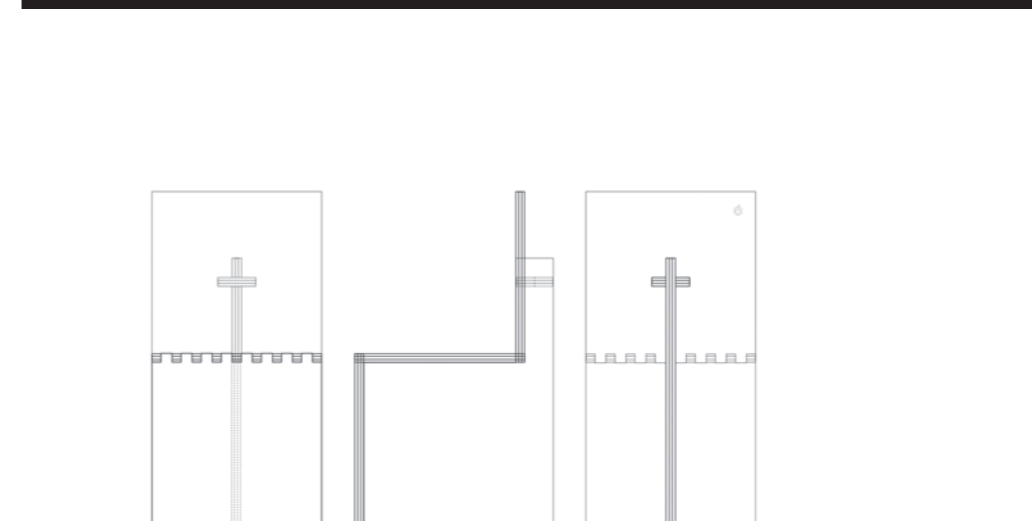
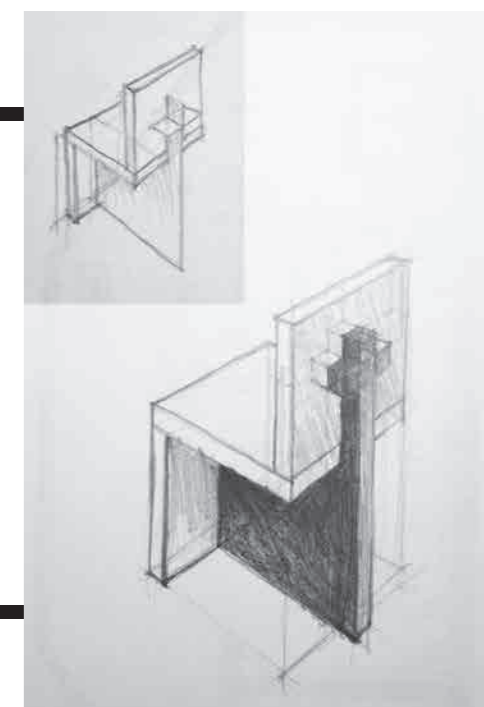
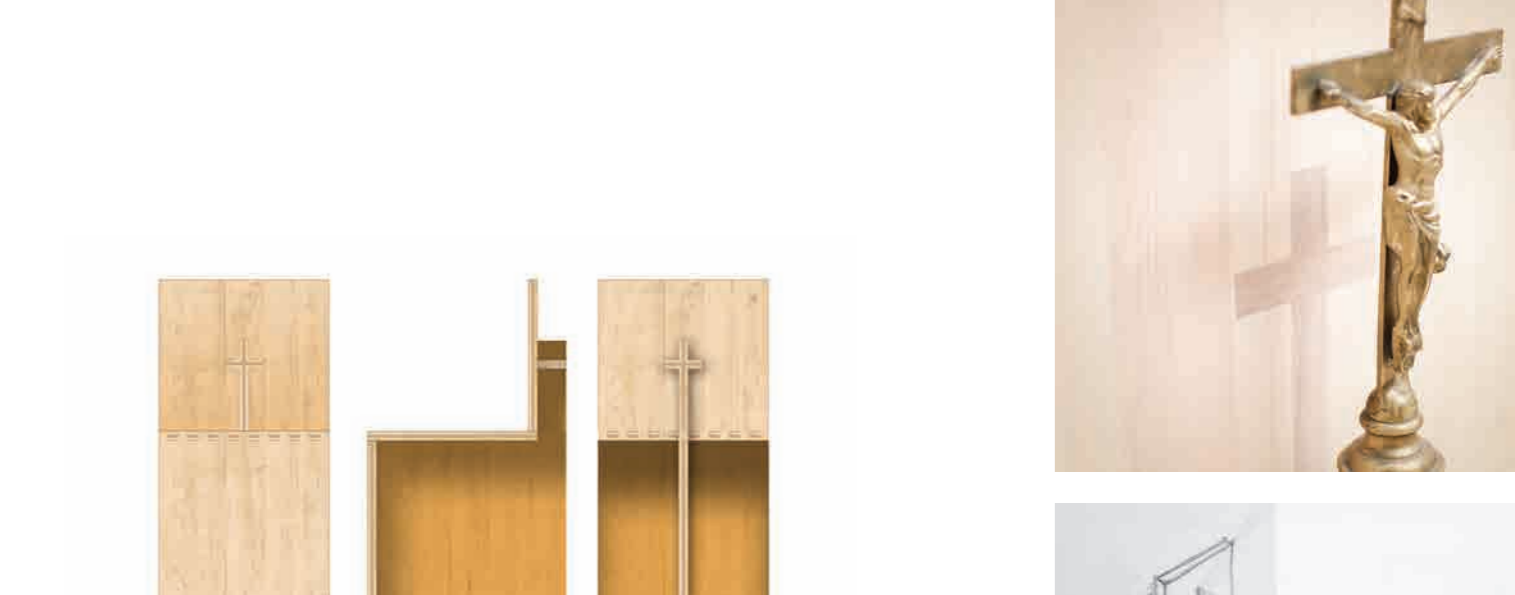
MOLNÁR SZILVIA Szöveg:

Építészet

KISS ZSOMBOR KRISZTIÁN és design:

MERÉSZ BALÁZS,

VISONTAI MÁRTON Fotó:

Központi motívum a tér szimmetriatengelyében végighúzódnó „végtelenített” LED-fénytengely. Az aranylő színű apszis előtti oltár hófehér monolit falán keresztet formáz ez a fénycsík, a ravatalozó terében síkot határoz meg, metafizikai értelemben kaput nyit az elhunyt számára. Fehér falak, függesztett álmennyezet, vonalszerű világítás, mindezekből kifejezetten éterivé, lebegővé vált a tér. Erre az érzetre erősít rá az ajtófélfá magasságában a falon körbefutó „Mi Atyánk” aranybetűs szövege, El Liszickij már-már anyagtalanságú konstruktivizmusát idéző puritán, juharfa székek, ambó és ravatal-asztal, filigrán pálcá-ruhafogas (Tóbiás Imre asztalos tehetségét dicsérik, a generál kivitelezés Koncz Gábor érdeme). E „kevesebb-több” gondolatot viszi tovább Kiss Zsombor Krisztián a grafikai arculat koncepciójában: ezt láthatjuk az egyházmegye VAC betűket az országalmával egyesítő logóján, a ravatalozó egyedi metszésű tipográfiája esetében. És a Biblia kötéslapján, ahol az egyes betűk az olvashatóság határáig leegyszerűsítettek, mintegy utalva a bibliai sorokra: „Mert töredékes a megismerésünk, és töredékes a profétálásunk, amikor pedig eljön majd a tökéletes, a töredékes véget fog érni” (1 Kor. 13/9-11).